

ادب‌بندگی

www.ketab.ir

مؤلف

زیلبن نژاد سبحانی

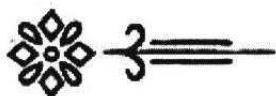
سرشناسه: نژاد سبحانی، زینب، ۱۳۵۸- عنوان و نام پدیدآور: ادب بندگی
 مؤلف زینب نژاد سبحانی؛ ویراستار سهراب سعیدی. مشخصات نشر: قم
 انتشارات اسماعیلیان، ۱۴۰۰. مشخصات ظاهری: ۲۰۸ ص
 شابک: ۸-۹۳-۷۰۰۱-۶۲۲-۹۷۸: ۳۵۰۰۰۰ ریال وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: عنوان دیگر: ادب بندگی از منظر قرآن و روایات
 یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۹۶] - ۲۰۸؛ همچنین به صورت زیر نویس
 عنوان دیگر: ادب بندگی از منظر قرآن و روایات. بندگی (اسلام) در قرآن
 Servitudes (Islam) in the Qur'an بندگی (اسلام) -- احادیث
 Servitudes (Islam) -- Hadiths بندگی (اسلام)

* Servitudes (Islam) رده بندی کنگره: BP۱۰۴

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵۹

شماره کتابشناسی ملی: ۸۶۶۰۶۶۳

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

نام کتاب: ادب بندگی از منظر قرآن و روایات

مؤلف: زینب نژاد سبحانی

ناشر: اسماعیلیان

ویراستار: دکتر سهراب سعیدی

حروف چینی: اهورا سعیدی

صفحه آرای: پرستو امیری

طرح جلد: یونس دهقانی

سال و نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

چاپخانه: نینوا

شمارگان: ۱۰۰ جلد

قیمت: ۳۵ هزار تومان

شابک: ۸-۹۳-۷۰۰۱-۶۲۲-۹۷۸

نماینده انتشارات: دکتر سهراب سعیدی ۰۹۳۳۹۰۱۵۴۵

مقدمه

خداوند متعال بر انسان منت نهاد و او را از وادی عدم به عزت وجود مفتخر نمود. هدف از خلقت انسان، بندگی و قرب الی الله است و رسیدن به غایت خلقت جز در سایه شناخت آداب بندگی میسر نیست. انسان برای درک مراتب بندگی ملزم به رعایت آدابی است که راهنمای او در مسیر عبودیت است و یگانه راه شناخت این آداب، بررسی آیات الهی و روایات معصومان علیهم السلام و زندگی اولیای الهی به عنوان مصادیق بندگی است. حقیقت بندگی که رابطه بنده با پروردگار خویش است، در ظاهر و باطن او متجلی است. کتاب حاضر با روش توصیفی و تحلیلی به بررسی ادب بندگی از منظر قرآن و روایات پرداخته و در ۳ فصل کلیات، ادب ظاهری بندگی و ادب باطنی بندگی از منظر قرآن و روایات، مورد ارزیابی قرار گرفته است. نگارنده با مراجعه به برخی از کتابخانه ها و نرم افزارهای علوم حدیثی، تفسیری، اخلاقی و عرفانی، ضمن جمع آوری آثار پراکنده در این باب، تحقیق منسجمی در مقوله ادب بندگی ارائه نموده تا علاوه بر پاسخگویی به نیازهای خویش در این موضوع، بستر مناسبی را برای پژوهشگران در این زمینه فراهم نماید.

ادب بندگی از منظر قرآن و روایات به بیانی در دو محور ظاهری و باطنی قابل بررسی است. رعایت ادب ظاهری و باطنی بنده در مقابل پروردگار، او را به هدف خلقتش که عبودیت و بندگی در پیشگاه عظمت الهی است، نزدیک

می‌کند. ادب ظاهری بنده نسبت به پروردگارش باید در گفتار و کردار او نمایان باشد. رعایت ادب دعا و قرآن خواندن از جمله آداب ظاهری بندگی در گفتار است و طهارت و خشوع در اعضای ظاهری همچون چشم، صدا و چهره و نیز انجام واجبات و ترک محرمات و تقید به تقوای الهی، از آداب ظاهری در افعال بنده محسوب می‌شود. رعایت ادب باطنی بندگی، مربوط به قلب و درون بنده است و بنده در پرتو عبودیت و بندگی در مقابل عظمت و جبروت پروردگار، لازم است مزین به صفاتی همچون معرفت، محبت، خوف ورجا، خشیت، خشوع، رضا و تسلیم شود و با رعایت این آداب در ظاهر و باطن، در مسیر عبودیت الهی متصف به مقامات بندگی شود.

خداوند تبارک و تعالی از میان مخلوقات، انسان را برگزید و به او اختیار انتخاب راه و رسیدن به کمال را عنایت فرمود؛ و بالاترین درجه برای انسان را رسیدن به قرب خود، قرار داد و راه رسیدن به قرب الهی نیز عبادت او است. چنانکه قرآن کریم می‌فرماید: «ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون». بنابراین عبادت و بندگی غایت آفرینش انسان معرفی شده است. عبادت چیزی جز رابطه‌ی عبد با مولای خود نیست.

شناخت این رابطه و نوع آن و میزان آن و کیفیت گفتگوی با خداوند و انجام این اعمال به گونه‌ای که شایسته‌ی مقام و عظمت خداوند باشد، نیازمند شناخت و معرفت خداوند عالم حکیم و قادر مطلق است. بنابراین انسان که جاهل به این ویژگی‌هاست، برای شناخت ادب بندگی که همه‌ی موارد فوق را شامل می‌شود ضمن بهره‌گیری از عقل سلیم نیازمند مراجعه به نقل یعنی قرآن و روایات معصومان (علیهم السلام) است که این آداب را بشناسد و بر اساس دستور خداوند و فرستاده‌های او یعنی پیامبران و مفسران واقعی قرآن یعنی اهل بیت (علیهم السلام)، خداوند را عبادت کند تا بتواند در سایه‌ی این عبادات به مقام

عبودیت او نائل شود. اما به راستی ادب چیست؟ بندگی چیست؟ فلسفه‌ی ادب بندگی کدام است؟ رابطه‌ی عبودیت و بندگی چگونه رابطه‌ای است؟ ادب ظاهری و باطنی بندگی چیست؟ مؤلفه‌های ادب بندگی کدامند؟ مصادیق ادب بندگی چه کسانی هستند؟ چگونه می‌توان در مسیر بندگی قرار گرفت؟

در این تحقیق ابتدا مفهوم ادب، عبد، عبودیت، عبادت و تفاوت عبادت و عبودیت بررسی شده و در ادامه ادب ظاهری بندگی از منظر قرآن و روایات مورد ارزیابی قرار گرفته است که این ادب شامل ادب در گفتار و ادب در افعال می‌شود و مشتمل بر خضوع در عبادات و خشوع در اعضا و جوارح از جمله چشم، صدا، چهره و خشوع در راه رفتن است. در بخش بعد ادب باطنی بندگی از منظر قرآن و روایات مورد بررسی قرار گرفته که این آداب در درون و باطن عبد متجلی است و در ضمن شش گفتار به برخی از مؤلفه‌های باطنی ادب بندگی از جمله خشیت، تواضع، خشوع، رضا، تسلیم اشاره شده است و در ضمن بیان هر بخش مصادیق ادب بندگی در پیامبران (علیهم السلام) و امامان معصوم (علیهم السلام) مورد بررسی قرار گرفته است.

زینب نژاد سبحانی